

Les dues columnes

Aquesta dinàmica és molt adequada a l'hora de decidir de forma consensuada quina és la millor solució a un problema o qüestió amb diferents alternatives.

La dinàmica de les dues columnes (Fabra, 1992) és un procediment molt senzill que facilita el consens quan els membres d'un grup classe han de prendre una decisió o resoldre un problema que té diverses alternatives i no saben quina és la millor. Aquesta dinàmica es complementa molt bé amb la del grup nominal: es pot utilitzar a la darrera fase d'aquesta dinàmica per aconseguir que el grup s'asseguri, fins a un punt acceptable, que l'alternativa que hagi estat més valorada és efectivament la que ofereix millors garanties de reeixir.

La dinàmica de les dues columnes és, pròpiament, una forma de valoració d'alternatives que facilita el diàleg i el consens, ja que evita molts dels enfrontaments que es donen quan algú té un excessiu protagonisme i intenta imposar la seva opinió a la resta. El facilitador anota les alternatives proposades pels participants, però no el nom de qui les ha proposat. Tothom pot aportar les alternatives que consideri oportunes i, quan ja no n'hi ha de noves, es passa a fer una valoració de cadascuna d'elles.

El procediment és el següent:

- Les propostes o alternatives han de quedar anotades en un extrem de la pissarra, etiquetades alfabèticament (amb una A, la primera; amb una B, la segona; amb una C, la tercera, etc.)
- Es divideix l'espai que queda de pissarra en dues parts amb una línia vertical. En una part s'escriu "Aspectes positius" i a l'altra "Conseqüències no desitjades".

No s'escriu "aspectes negatius" per evitar que qui l'hagi proposat la defensi a ultrança quan, en realitat, el que convé és que la classe s'oblidi de qui ha fet les propostes i centri tot l'interès en el contingut de les mateixes, no en els autors (figura 13).

- A continuació, es llegeix la proposta A i es demana a tots els participants que col·laborin explicitant els aspectes positius que hi perceben (què solucionen, quines avantatges tenen...) i s'escriuen a la columna corresponent de la pissarra.
- Després es demana als participants que pensin i expliquin les “conseqüències no desitjades” de la mateixa proposta (què pot passar si ho fem, com podrien evolucionar els fets si portem a terme la proposta...) i també s'apunten a la columna corresponent.
- A continuació es fa el mateix amb la resta de propostes: la B, la C, etc.
- Finalment, es demana al grup que analitzi el que s'ha escrit a cada columna en relació a totes les propostes. A partir d'aquí es pot valorar quina és la més adient (la que ens permet superar el problema amb més garanties o aconseguir l'objectiu desitjat amb menys despeses). Com és natural, els criteris d'avaluació de les diferents alternatives no han de ser quantitius, sinó qualitius: de vegades, una sola conseqüència no desitjada pot invalidar una alternativa.

Alternativa	Aspectes positius	Conseqüències
A).		
B).		
C).		
Etc.		

Figura 13

Aquesta dinàmica, a més de canalitzar el diàleg i facilitar la presa de decisions, té altres avantatges: millora el raonament lògic, la capacitat de síntesi i l'expressió verbal de l'alumnat. A més, els obliga a col·laborar i a acostumar-se a donar més importància als objectius comuns que a les necessitats individuals.

Per altra part, com en la dinàmica del grup nominal, es pot substituir el treball individual pel treball en equip: els que pensen i aporten les alternatives, valorant-les una a una, són els equips cooperatius, no els alumnes individualment.